

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
31.12.2018.- 04.01.2019.

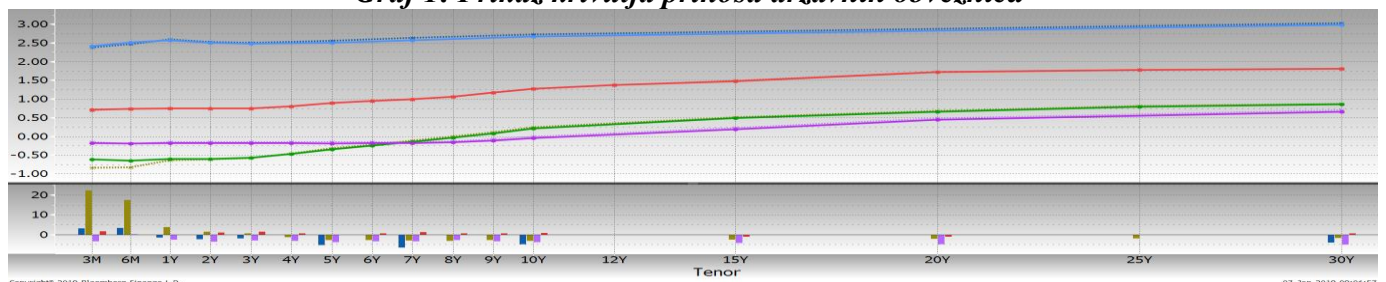
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	28.12.18	4.1.19	28.12.18	4.1.19	28.12.18	4.1.19	28.12.18	4.1.19
2 godine	-0,61	-0,60	2,52	2,49	0,74	0,76	-0,14	-0,18
5 godina	-0,31	-0,35	2,55	2,50	0,90	0,90	-0,14	-0,18
10 godina	0,24	0,21	2,72	2,67	1,27	1,28	0,00	-0,04

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	28.12.18	4.1.19	
3 mjeseca	-0,757	-0,582	↗
6 mjeseci	-0,825	-0,649	↗
1 godina	-0,567	-0,574	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.01.2019. godine (pune linije) i 28.12.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prvog radnog dana protekle sedmice u srijedu prinosi sigurnijih obveznica eurozone, naročito onih srednjeg i dužeg roka dospijeća, su zabilježili priličan pad, pri čemu je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica smanjen na 0,165% (najniži nivo od aprila 2017. godine), a nakon toga i na 0,153% (najniže od novembra 2016. godine). Istovremeno je objavljen finalni podatak PMI indeksa koji je ukazao na dodatno usporenje prerađivačkog sektora u eurozoni. Ipak, krajem protekle sedmice prinosi sigurnijih obveznica eurozone su povećani, usljed optimizma o očekivanom početku pregovora između američkih i kineskih predstavnika, pa je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica iznosio 0,208%. Ipak, posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeća su smanjeni između 2 i 3,5 bazna poena. Početkom protekle sedmice i prinosi italijanskih obveznica su bilježili pad, ali je već u četvrtak zabilježena prilična korekcija prinosa nagore, nakon vijesti da je ECB preuzela privremenu administraciju italijanske banke „Banca Carige SpA“, koja je suočena sa manjkom kapitala. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi italijanskih obveznica su povećani između 2 i 16 baznih poena, a najveća promjena je zabilježena kod desetogodišnjih obveznica. Razlika između njemačkih i italijanskih desetogodišnjih obveznica je povećana na oko 269 baznih poena.

Podaci ECB su pokazali da su banke u novembru nastavile da povećavaju obim kreditiranja kompanija i stanovništva, uprkos padu privrednog rasta u eurozoni. Tako je u novembru zabilježen godišnji rast kreditiranja kompanija od 4%, dok je rast kredita stanovništvu iznosio 3,3%, što je u oba slučaja za 10 baznih poena više u poređenju sa oktobrom. Krajem protekle sedmice je objavljen podatak o padu stope

inflacije u eurozoni na kraju prošle godine, kao i podatak o smanjenju PMI indeksa na najniži nivo u posljednje četiri godine, koji ukazuju na nastavak usporenja privrednog rasta ove regije.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ	DEC	51,3	51,1	52,7
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	DEC	1,7%	1,6%	2,0%
3.	Temeljna stopa inflacije - EZ (prelim.)	DEC	1,0%	1,0%	1,0%
4.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	NOV	3,8%	3,7%	3,9%
5.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	NOV	4,2%	4,0%	4,9%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	DEC	5,0%	5,0%	5,0%
7.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	DEC	-55,0	-50,6	-1,8
8.	Bilans budžeta – Italija (u milijardama EUR)	DEC	-	12,2	-3,9

SAD

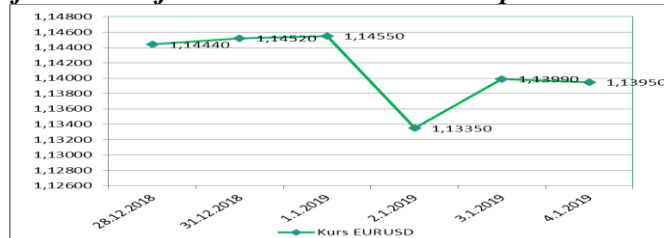
Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili značajno smanjenje pod uticajem povećane tražnje za sigurnijom aktivom. Pored toga što je pomjerena naniže, američka kriva prinosa bilježi inverziju u domenu od jedne do tri godine. Prinosi desetogodišnjih i petogodišnjih obveznica se nalaze na najnižem nivou od januara prošle godine, dok su prinosi dvogodišnjih obveznica na najnižem nivou od maja prošle godine. Uticaj na ovakvo kretanje imali su povećana volatilnost na finansijskim tržištima, pooštreni trgovinski odnosi SAD i Kine, činjenica da zakonodavci SAD i dalje nisu postigli dogovor o finansiranju federalnih institucija, ali i zabrinutost investitora zbog signala o usporenju ekonomskog rasta SAD, na šta upućuju podaci o usporenju rasta prerađivačkog sektora ove zemlje. Ipak, krajem protekle sedmice je objavljena informacija o tome da će se tokom ove sedmice održati pregovori između predstavnika SAD i Kine o njihovim trgovinskim odnosima, što je uticalo na blagi rast optimizma među učesnicima na finansijskim tržištima. Krajem protekle sedmice predsjednik Fed-a Powell je izjavio da će Fed biti strpljiv kada je riječ o narednim povećanjima referentne kamatne stope. Powell je dodao da je Fed spreman da brzo i fleksibilno prilagodi monetarnu politiku ukoliko za tim bude potrebe.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	DEC	3,7%	3,9%	3,7%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	DEC	184.000	312.000	176.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	DEC	185.000	301.000	173.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	DEC	20.000	32.000	27.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	DEC	3,0%	3,2%	3,1%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	DEC	57,5	54,1	59,3
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	DEC	53,9	53,8	55,3
8.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	DEC	15,0	-5,1	17,6
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. DEC	220.000	231.000	221.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1444 na nivo od 1,1395.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Član Parlamenta Velike Britanije i državni sekretar za međunarodnu trgovinu Fox je izjavio da je šansa 50:50 da Velika Britanija neće napustiti EU ukoliko Parlament odbije prijedlog o povlačenju koji je predložila premijerka May, a o čemu će se glasati u januaru. Fox je pred svojim saradnicima, zakonodavcima, izjavio da je pitanje časti podrška premijerki May, te da će on radije podržati sporazum nego da prihvati rizik neuspjeha Brexita. Istakao je da najgori mogući rezultat jeste Brexit bez sporazuma. Ministar za Brexit Barclay je izjavio da je vjerovatnije da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma ukoliko Parlament odbije plan koji je premijerka May ispregovarala sa Briselom. Do Brexita je ostalo manje od tri mjeseca, dok zakonodavci treba da donesu ključnu odluku o Brexitu krajem ovog mjeseca – da li da prihvate predloženi sporazum koji nudi relativno bliske odnose sa EU, ili da odbiju sporazum i snažno pojačaju neizvjesnost o budućnosti zemlje. May je tražila dodatne garancije i uvjerenja od Brisela koji bi pomogli da skeptični zakonodavci unutar njene partije, kao i manjinska partija iz Sjeverne Irske, koja podržava Vladu premijerke May, podrže predloženi plan o Brexitu. Glasanje bi trebalo biti održano u sedmici koja počinje 14. januara tekuće godine. Predsjednik EK Juncker je izjavio da ne očekuje da će imati dodatne sastanke sa premijerkom May prije glasanja o predloženom planu, jer se o sporazumu neće ponovo pregovarati. Trgovinska komora Velike Britanije je objavila da je uslužni sektor, koji je u ekonomiji Velike Britanije dominantan, tokom četvrtog kvartala 2018. godine zabilježio najsporiji rast u posljednje dvije godine, što je još jedan signal usporenja uoči Brexita.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivački sektor DEC	52,5	54,2	53,6
2.	PMI građevinski sektor DEC	52,9	52,8	53,4
3.	PMI uslužni sektor DEC	50,7	51,2	50,4
4.	Nationwide cijene kuća (G/G) DEC	1,5%	0,5%	1,9%
5.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) NOV	1,0	0,9	0,8
6.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita NOV	66.000	63.700	66.700
7.	Monetarni agregat M4 (G/G) NOV	-	0,8%	1,0%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,90115 na nivo od 0,89541, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2699 na nivo od 1,2723.

JAPAN

Finansijsko tržište u Japanu protekle sedmice je do četvrtka bilo zatvoreno zbog praznika. Wall Street Journal objavio je vijest da će Japan smanjiti carine na uvoz poljoprivrednih proizvoda iz mnogih zemalja, ali ne i iz SAD-a. Krajem sedmice japanske poslovne novine Nikkei su objavile vijest da će BoJ na sastanku krajem ovog mjeseca razmotriti smanjenje prognoza stope inflacije za fiskalnu 2019. godinu na oko 1%, što je niže u odnosu na prošlogodišnju projekciju od 1,4%, dok se za fiskalnu 2020. godinu razmatra revidiranje prethodnih prognoza na 1,5%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

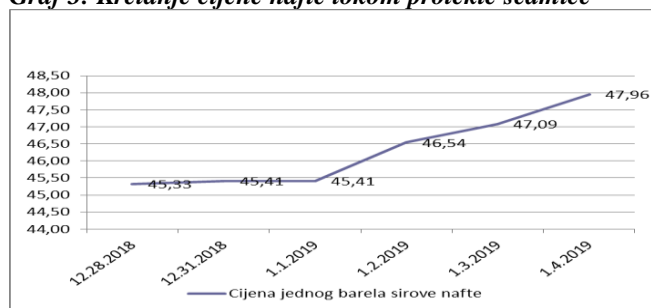
	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora F DEC	-	52,6	52,2

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 126,26 na nivo od 123,64 (najniži nivo od juna 2017. godine). JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 110,27 na nivo od 108,51.

NAFTA I ZLATO

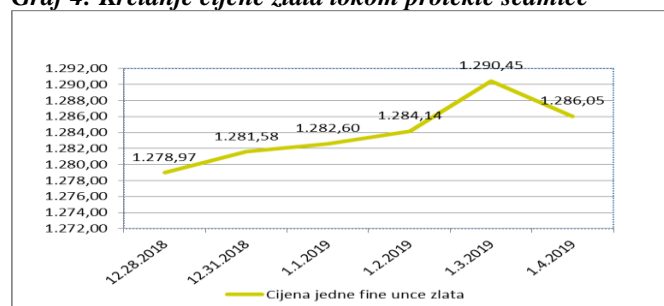
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,33 USD (39,61 EUR), te je tokom tog dana zabilježila samo blagi rast. Njujorška berza nafte bila je zatvorena u utorak zbog praznika, ali je nakon toga cijena nafte bilježila rast. Najveći uticaj na rast cijene nafte imale su informacije o tome da je Saudijska Arabija smanjila obim proizvodnje nafte čak i prije početka primjene sporazuma o smanjenom obimu proizvodnje ovog energenta te signala da zemlje učesnice imaju čvrstu namjeru da taj sporazum u potpunosti ispoštuju. Doprinos povećanju cijene nafte tokom protekle sedmice dala je i informacija o tome da je Saudijska Arabija najavila povećanje cijene nafte za kupce iz SAD i azijskih zemalja. Ove informacije na tržištu nafte su nadjačale zabrinutost investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, a objavljivanje informacija o pregovorima kineskih i američkih zvaničnika o trgovinskim odnosima su dale doprinos njenom daljem rastu, jer su umanjili zabrinutost oko daljeg slabljenja ove dvije privrede. Prošlosedmični rast cijene nafte predstavlja i koreciju cijene naviše, nakon što je tokom posljednjeg kvartala 2018. godine zabilježila smanjenje od 28 USD, odnosno 38%. Cijena jednog barela nafte je u petak na kraju trgovanja iznosila 47,96 USD (42,09 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.278,97 USD (1.117,59 EUR). Cijena zlata je tokom protekle sedmice nastavila da bilježi rast pod uticajem zabrinutosti investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta. Doprinos ovakvom mišljenju dalo je i objavljivanje podataka o usporenju rasta prerađivačkog sektora u SAD, eurozoni i Kini, što je uticalo na snažan pad vrijednosti globalnih dioničkih indeksa i rast tražnje za sigurnijim investicijama. Objavljene su prognoze kompanije Apple Inc, prema kojima je smanjen prognozirani nivo prihoda ove kompanije za posljednji kvartal 2018. godine, što se značajno odrazilo na finansijska tržišta SAD, ali i drugih privreda. Ipak, krajem protekle sedmice objavljena je informacija o tome da će tokom ove sedmici biti održani pregovori predstavnika SAD i Kine o trgovinskim odnosima ove dvije zemlje, što je umanjilo zabrinutost investitora o daljoj eskalaciji njihovog „trgovinskog rata“, koji se nepovoljno odražava na njihove privrede. Takođe, krajem protekle sedmice je objavljen podatak o značajnom povećanju broja zaposlenih u SAD, uz istovremeno povećanje primanja radnika, što je uticalo na prvi pad cijene zlata u proteklih 10 dana. Cijene jedne fine unce zlata je u petak iznosila 1.286,05 USD (1.128,61 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.